

KRISTIANIA BREVPOST

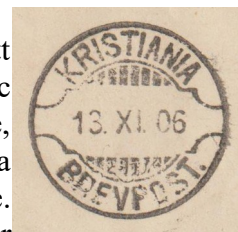
av
Tore Haga

Her skal jeg vise forsiden og baksiden av et lite brev jeg har skaffet meg.

Som alle ser, er forsiden ikke noe å skryte av – stempelavtrykket er temmelig svakt og vel i alle fall ikke særlig interessant. Stedet er Lian, nå Ljan, og datoen er med lupe funnet å være 13 XI 06. Stempelavtrykket på baksiden har samme dato og må anses som et transittstempel, siden brevet åpenbart var innom Kristiania på sin vei mot Søndre Odalen.

Dette avtrykket er jo ikke fra hvilket som helst stempel. Det er tale om ett av de to leddstemplene som Postvesenet i 1902 fikk til prøve fra ingeniør Frédéric de Coppet i Sveits. Dette ble utprøvd ved Kristiania postkontor, mens det andre, med tekst Bureau Reexp. de Kristiania, naturligvis gikk til Kristiania omkarteringskontor. Så heldig er jeg ikke at jeg har fått tak i noe avtrykk av dette.

Utprøvsperioden var ifølge Norgeskatalogen Postal III fra 14. oktober 1902 til 7. januar 1903 for brevpoststempelet og til 20. januar s.å. for omkarteringsstempelet. Sistnevnte ble ikke brukt mer, og avtrykk fra dette skal være uhyre sjeldne med bare noen få forsendelser kjent. Brevpoststempelet ble på et tidspunkt («senere», iflg. Postal III) tatt i bruk igjen, og avtrykk er kjent frem til en gang i 1907. Postal III sier våren 1907, mens Kjell Åge Johansen sier at siste kjente avtrykk er datert 24.VII.1907. Han sier også at det ble innlevert 10. februar 1910. Noen stor sjeldenhet er et slikt avtrykk neppe – Postal III setter det til grad 5. I tillegg til mitt eget og de to som er avbildet henholdsvis hos Kjell Åge Johansen og i Postal III, har jeg imidlertid sett bare et forferdelig dårlig avtrykk brukt til annullering av et portomerk, ifølge selger datert 14 II 00, som stemmer dårlig med levering i 1902. At årstallet kan være 09, er ikke utrolig, jfr. innlevering i 1910. Min stempelinteresse har aldri vært spesielt godt utviklet, men kan kanskje sies å være i bedring.

At det er punktum bak dag og måned i datoen, er vel ikke så rart, men ganske pussig ser det ut med punktum bak BREVPPOST. Blant norske stempler vet jeg ikke om andre enn dette ene som har lignende ornament ut mot sirkelen, iøynefallende som de er. Det omtalte omkarteringsstempelet, også det avbildet i Postal III, ser ikke like aparte ut.

Kilder:

- Norgeskatalogen Postal III.
- Johansen, Kjell Åge: Poststeder i Christiania Kristiania Oslo 1647 – 2018.
- Egen samling.